

værste Mangler ved den nuværende Tilstand:

Kalkenstjerne: Det undrede mig noget at høre den sidste ærede Taler udtale en vis Frygt for at faa en større Forhandling, saa vel om dette som om andre Spørgsmaal her i Tinget. Det ærede Medlem hører jo til Forhandlingspartiet, og man skulde tro, at han netop i sin Egenstaaelse af Medlem af dette Parti maatte sætte særlig Pris paa, at enhver Sag af Betydning bringes til virkelig grundig Forhandling. Det forekommer mig, at denne Sag, som overhovedet de kirkelige Lovforslag og de kirkelige Spørgsmaal, trænger i ganske særlig Grad dertil. Thi Forholdet er virkelig saaledes, at disse Forhold ikke ere blevne behandlede her i Tinget i de sidste 20 Aar. Naar disse Forslag i de foregaaende Aar ere blevne fremlagte, ere de gaaede i Udvalg enten uden nogen Omtale eller efter en meget kortvarig, jeg vil ikke sige overfladisk, men i alt Fald meget let Behandling. Den Gang, da afdøde Medlem af dette Ting, Berg, indbragte disse Forslag for nogle Aar siden, besvarede man det fra anden Side her i Tinget med fuldstændig Tavshed. Da de saa endelig bleve tagne op fra anden Side, var det, som om der derved, at disse Forslag nu i nogle Aar havde ligget paa Tingets Bord, havde bredt sig en almindelig Uegnydhed over for dem. Vi stod tilmed da i den gylbne Reformperiode, vi have oplevet paa andre Omraader, og der var da ikke rigtig nogen Drenghed at faa for disse Forslag. Jeg kan derfor aldeles ikke dele det Ønske, som den sidste ærede Taler udtalte, at der ikke skulde komme nogen virkelig indgaaende Forhandling her om denne Sag. Jeg har gjort et Par Forsøg i de foregaaende Aar paa at bringe en saadan Forhandling i Gang, men det er hver Gang mislykkedes, og det synes ogsaa, at det denne Gang vil gaa paa samme Maade. Dette Forslag saa vel som det foregaaende er i Virkeligheden ikke nogen Sinde bleven taget op til en indgaaende Drøftelse her i Tinget siden Begyndelsen af 70'erne. Det er jo fra denne Tid, Tiden efter den store Kirkekommissions Arbejde, at disse Forslag stamme. Jeg tror derfor, at disse Forslag trænge til en grundig Gennemgang og en grundig Forhandling, netop fordi de høre hjemme i en anden Tid end den nuværende. Hele det Synspunkt, hvorunder de ere udarbejdede, hører hjemme i den Tid, i Begyndelsen af 70'erne, som vi nu for længe siden ere ude over.

Den højtærede Minister stillede sig jo forholdsvis sympatetisk over for dette Lov-

forslag. Jeg siger „forholdsvis“, idet jeg tænker paa den højtærede Kultusministers Forgænger, der, støttende sig til Landstinget, stillede sig absolut afvisende og erklærede, at ved denne Sag var der overhovedet ikke noget at gøre. Den nuværende ærede Kultusminister lod dog til at have nogen Sympati derfor, men han udtalte, at han fandt at der var andre Omraader, paa hvilke der var større Trang til kirkelige Reformers. Det vilde jo have været interessant og oplysende at faa at vide af den højtærede Minister, hvis kirkelige Program vi hidtil ikke have haft Lejlighed til at høre noget om, hvilke andre Omraader det da er, den højtærede Minister mener, der særlig egner sig for kirkelige Reformers. Jeg skal villig indrømme, at jeg i visse Henseender deler hans Opfattelse, at dette ikke er det vigtigste. Jeg mener ganske vist, at det er et af de vigtigste, men anser det ikke for det vigtigste Omraade, hvor der trænges til Reformers. Men skulde jeg sige, hvad for mig er det vigtigste af de Omraader, paa hvilke vi trænge til kirkelige Reformers, saa vilde jeg nævne Lærefriheden i Følgekirken. Vi trænge til Lærefrihed i en ganske anden Udstrækning, end vi have den. Naar man vil søge i nogen Maade at modvirke den almindelige Uegnydhed, som nu paa mange Steder er ved at indfinde sig over for Kirken, naar man vil søge at hindre, at mange dygtige Præster, der ellers vilde stille sig i Følgekirken Tjeneste, nu holde sig tilbage, fordi de ikke have Lust til at paatage sig selv de Bænd, som gennem den nuværende Læretvang paalægges dem, naar man overhovedet vil søge at holde Følgets store Flertal fast ved Følgekirken, tror jeg, det Hovedpunkt, paa hvilket vi trænge til en Reform, er Indførelse af, om ikke fuldstændig Lærefrihed, saa i alt Fald en saadan Lærefrihed, der kan forenes med, at vor Følgekirke bliver ved at være en evangelisk-luterisk Kirke. Jeg tror ganske vist, det er den Sag, der Aar for Aar, navnlig i de 20 Aar, der ere forløbne, siden vi sidst havde det kirkelige Reformspørgsmaal oppe, har arbejdet sig frem i første Linie og mere og mere føles som Hovedpunktet, paa hvilket Reformarbejdet maa bygges. Jeg tillader mig derfor at stille dette Spørgsmaal under denne Lovs Behandling, da det forekommer mig, den hænger sammen dermed. Jeg kan nemlig ikke godt tænke mig andet, end at naar vi vedtage en Lov om en ny Valgmaade for Præsterne, saa maa vi, idet vi gaa bort fra, at Præsterne udnævnes direkte af Kultusministeriet uden Menighedernes Medvirking, dermed ogsaa komme ind paa Spørgsmaalet om, under hvilke Betingelser,